

Podružnica: Z A G R E B,

IZDAJA ZA
SLOVENIJO

Demetrova ulica 14/l.

IZDAJA ZA
SLOVENIJO

JUGOSLOVANSKA BORZA

Informativen list za trgovino, obrt in industrijo.

Izhaja 1. in 16 v mesecu. — Tekstni del za Slovenijo v slovenskem, za ostale jugoslovanske pokrajine v srbohrvaškem narečju. ::

Vse dopise sprejema Anončna ekspedicija Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3. Brzjavi: „Alma“ Ljubljana. Telefon interurb. št. 174. Ček. račun št. 11.028.

Razpošilja se menjaje brezplačno po vsej kraljevini SHS in v inozemstvo. — Naročnina za stalne prejemale letno 12 K. Oglasi po posebnem ceniku

**BENCIN
DISEL-OLJE
STROJNO OLJE
TOVOT-MAST**

dobavlja promptno

**Mineralna rafinerija
Dravograd.**

Dopise na Centralo v Mariboru.

Tel. 80. Brzjavi: Rafinerija.

Oddajo se zastopstva zmožnim
tvrdkam v vseh večjih mestih
Jugoslavije.

Poljedelski stroji

D. Z. KOMET LJUBLJANA
O. Z. Dunajska c. 33.

THE REX Co.

Ljubljana

Šelenburgova ulica 7/l. (nasproti glavne pošte.)

Špecialna trgovina s pisalnimi stroji in vsemi pisarniški potrebščinami. Lastna moderno urejena delavnica pod strokovnim vodstvom.

ŠTAMPILJE

Anton Černe

GRAVEUR

Ljubljana, Dvorni trg št. 1.

VOLNO

v večji množini
ima na prodaj

M. Vrhovec

agenta — komisija
import — export

Beograd, Ze'eni venac 11.

Agentura in komisija

M. Vrhovec, Beograd

Zeleni venac 11

prevzema

razna trgovska

posredovanja zastopstva itd.

Rezila za obliče

za dvojne obliče brez klopke
za obliče na prvo roko brez klopke
za strugalne obliče
dobavlja

Josef Maran, trgovina z železino
BRNO, Cejl 27.

Na veliko!

Na veliko!

Trgovina cigaretne papira i dopisnica
Materijal za pisanje i risanje, tinte itd.

Čirilmetodska nakladna knjižara i papirnica d. d.
ZAGREB ./. Preradovičev trg broj 4

„BALKAN“

Trgov. špedicijska in komisijska del. družba.

Brzjavni naslov: „BALKANSPED“.

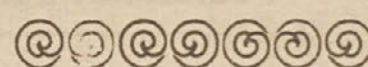
LJUBLJANA - MARIBOR - ZAGREB - BEOGRAD - TRST - WIEN.

Spedicija vseh vrst. — Sprejemanje blaga v skladišča. — Zaccarinanja — Mednarodni prevozi. — Selitve s patentiranimi vozovi na vse strani. — Skla lišče, s'ojeno s tiro m južne železnice. — I. ljubljansko javno skladišče.

SPECICIJA -- IMPORT -- EKSPORT -- KOMISIJA.

Dobavni viri.

1. **J. Gorec**, trgovina z avtomobili, kolesi in tehničnim gumijem, - Ljubljana, Gosposvetska c. št. 14, tel. int. 462. Autogarage: Vegova ul. 8, tel. 406.
2. **Jos. Reich**, tovarna za kem. čiščenje, svetloikalnica, Ljubljana, Poljanski nasip 4, Selenburgova ul. 3, tel. 272. Podružnice: Maribor, Gosposka ul. 38, Novo mesto, Kočevje.
3. **Peter Kozina & Co.**, tvornica čevljev, zaloga Ljubljana, Breg 20, tel. 210.
4. **„Komet“** d. o. z., poljedel. stroji in potrebščine, Ljubljana, Dunajska c. 33, telefon 142/a in 1230 a.
5. **Anončna ekspedicija** Al. Matelič, Ljubljana, Kongr. trg 3, tel. 147.
6. **Viktor Selinger i sin**, zem. proizvodi, Brod na Savi. Podružnica: Zagreb, Ilica 25/II.
7. **I. C. Kotar**, drogerija, parfumerija, fotomanufaktura, Ljubljana, Wolf. ul. 3, telefon 402.
8. **Strojne tovarne in li-varne d. d.** Ljubljana, Dunajska c. 48, elektro-oddelek.
9. **S. Potočnik**, krojač za gospode (tailleur), Ljubljana, Selenburg. ul. 6.
10. **Fran Parkelj**, zavod za Ljubljana, Selenb. ul. 6.
11. **„Adrija“** B. Čvančara, drogerija, Ljubljana, Selenb. ul. 5.
12. **Milorad Djurendić & Co.**, špedicija — komisija, Split, Dalmacija.
13. **M. Tomažin**, agentura, Pred Prulami.
14. **„Svetla“** elektrotvrdka, - Ljubljana, Mestni trg 25, telefon 450.
15. **A. Verbajš**, zaloga elek. trojničnih predmetov, Ljubljana, Linhartova ulica 4.
16. **Atelje „Helios“**, Velič. Ljubljana, Aleksan. c. 5.
17. **Marija Tičar**, papirna in galanterijska trg., Ljubljana, Selenburg. ul. 5.
18. **Marko Fleš**, import in boja, lakova, terpenolina, firmisa i raznovrsne materijalne robe, Zagreb, Duga ulica 3, Interurban tel. 5-85.
19. **I. Bonač sin**, kartonažna tovarna, Ljubljana, Čopova ulica 16. Tel. 307.
20. **I. Bonač**, trgovina s papirjem, Ljubljana, Selenb. ul. 5. Telefon 222
21. **F. & A. Uher**, špedicija, komisija, zaloga premoga, Ljubljana, Selenburg. ulica 4. Tel. 117.
22. **Hoič i Šukle**, mehaničko bravarska radiona, Zagreb, Preradovičeva ulica 13.
23. **Švab & Bizjak**, zaloga in manufakture, Ljubljana, Dvorni trg. 3.
24. **St. Kugli**, najveće tvor. dište papira. Knjigara hrv. vseučilišta i jugoslov. akademije, Zagreb.
25. **O. Bračko**, parfumerija, Dunajska c. 12.
26. **The Rex Co.**, zaloga strojev in pisarničkih potrebnosti, Ljubljana, Selenburgova ul. 7.
27. **J. K. Chudý**, Tynisto n/Orl. Čehoslovaška republ. Poljedelski strojevi — (Specijaliteti: „Seljačke vodenice“ — za arnu, brašno in gerstle.
28. **Brata Sever**, pohištvo, Ljubljana, Gosposvetska c. (Kolizej).
29. **Filip Bizjak**, krznar, izdelovatelj čepice, nakupovalec kož, Ljubljana, Gosposvetska c. 13 (Kolizej).
30. **Frković i drug**, čevlji, Zagreb — Mesnička 5, Ljubljana — Stritarjeva ul. 7, Beograd — Sarajevska 8.
31. **Sever & Komp.**, semena in deželni pridelki, Ljubljana, Wolfova ul. 12, tel. 316.
32. **„Balkan“** d. d. špedicija — komisija — javno skladišče Ljubljana, Dunajska c. 33 Tel. 366, podružnice v Trstu — tel. 20 — 30, Maribor tel. 375. Ekspozitura, Wien, Opernring 21.
33. **Franjo Cerar**, tovarna slamnikov in slamnatih izdelkov, Stob, p. Domžale.
34. **Terezija Cvetko**, svetloikalnica, Ljubljana, Kolodvorska ul. 8.
35. **Anton Černe**, graveur, Dvorni trg 1.
36. **„Slovenija“** trgovska „va“nica, Jesenice — Fužine, Gorenjsko.
37. **Anton Pauli**, trgovina mi pridelki, Ljubljana, Kolodvorska ul. 41.
38. **Fr. Čuden sin**, zaloga ur in zlatine, Ljubljana, Selenburgova ul. 7 (pred glavno pošto).
39. **Vinska klet pri „Malihu“**, St. Jesenko, Ljubljana, Selenburgova ul. 7.
40. **„Croatia“** zavarovalnica, na družba, Zagreb. Podružnica za Slovenijo, Ljubljana, Stari trg 11.
41. **Filip Pristov**, črkoslikar, kar, Ljubljana, Selenb. ul. 7.
42. **M. Letonja**, tvornica ovratnic, Maribor, Aleksandrova ul. 23.
43. **Djordje Grujić**, zemaljski proizvodi, centrala Beograd, Knez Miletića 15. Filijala: Vel. Kikinda-Banat.
44. **Milan Kell**, industrija kravata i Zagreb, Boškovičeva ul. 3, telefon interurban 17-62.
45. **„Elektros“**, - Vladimir Novak, ured za električno industriju i pogon, Zagreb, Frankopanska ul. 8. Tel. inter. 3-31. Brzjav: „Elektros“ Zagreb.
46. **„Stora“** družba z o. z. St. Vid nad Ljubljano. Zastori za okna in postelje, gardine bonfams in druge vezenine
47. **Ivica Meštrović & Comp.** Import, export, zemaljskih proizvoda, kolonijalne robe, žitarica, gradjevno i gorivo drveća, žestokih pića, velepecara šljivovice, rakije itd. Bos. Šamac. Brzjav: Meštrović. — Tel. int. 17.
48. **Ant. Stergar**, zaloga poljskih pridelkov in vegetabilij, Kamnik.
49. **Jovan Tomić**, tvornica ječma (Malzkaffee) i ljuštenog ječma, Mitrovića, Srem. Brzjav: „Amerikanec“. Telefon broj 37.
50. **Franz i drug**, otpremništvo, Zagreb, Jurišičeva ul. 26. Telefon 2-61.
51. **Zadruga za proizvodnju sjemena**, sjemena povrća, cvijeca, gospodarskog bilja, voćaka i sadenica, Zagreb, Preradovičeva ul. ca 20. Telefon 17-74.
52. **Simon Seligmann**, veletrgovina kolonijalne i specijalne robe, Zagreb, Vlaška ulica 57.
53. **Ciri i metodska knjižara i papirnica d. d.**, trgovina vina cigaretnog papira, do-
- pisn'ca, materijal za pisanje i risanje, tinte itd. na veliko, Zagreb, Preradovičev trg br. 4.
54. **Nic. M. Pivljaković**, carinarska agentura, Maribor, Cafova ul. 2.
55. **„Ites“** Jugoslovenska tvornica elek. strojeva d. d. Karlovac, Brzjav: „Ites“, Tel. 15.
56. **„Adria“**, --- Šibenik Filip, pećni prašek, vanilni slatkor, čaj v zavitku, sladna kava, Ljubljana, Gosposka ul. 16.
57. **„Clío“**, -- Oskar Fuchs i drug, boja za tkanine, Zagreb, Vlaška ul. 59.
58. **Routny Odon**, (ala), orodje tehnične potrebščine, Ljubljana, Kolodvorska ul. 37. Tel. 460.
59. **Štrukel & Horak**, zdravnici, vilna zelišča, deželni pridelki, zastopstvo paroplovnih družb, Ljubljana, Kolodvorska ul. 35.
60. **„Ava“**, cementarna, Laško, Slovenija.
61. **Erjavec & Turk**, (pri lopati), zlati trgovina z železnino, Ljubljana, Walvazorjev trg 7.
62. **„Fructus“** d. d. za promet zemaljskih proizvoda, plodina, kolonijalnom i inom robom, Zagreb, Vlaška ul. 21. Brzjav: „Fructus“, Zagreb.
63. **Kovačević i Salatić**, trgovački, otpremnički i komisijoni pasao, Bosanski Brod.

INDEKS

k „Dobavnim virom“.

A

Agenture, 13, 36, 63.
Anon. ekspedicija, 5.
Avtomobili, 1.

B

Barvanje blaga, 2.
Barve, 18.
Baterije elektr., 14.

C

Carinarjenje, 54.
Cement (portl., roman), 60.
Cvetje, 48.

Č

Čaj, 56.
Čepice, 29.
Čevlji (prodaja), 3, 30.
Čevlji (tvornica), 3.
Čišćenje blaga, 2.
Črkoslikar, 41.
Črnilo, 53.

D

Deteljno seme, 48.
Deželni pridelki, 6, 31, 37, 43, 47, 49, 59, 62.
Dinamo-stroji, 55.
Dopisnice, 53.
Drogerija, 7, 11.

E

Eksport, 18.
Elektromotori, 55.
Elektro-predmeti, 14, 15, 45, 55.
Elektrotvrdka, 14, 45.

F

Firnež, 18.
Fižol, 48.
Fotograf, 16.
Fotomanufaktura, 7, 11.

G

Galanterija, 17.
Garaža, 1.
Gobe (suhe), 48.

Graveur, 35.
Gumi (tehnični), 1.

I

Import, 18.
Inseriranje, 5.

J

Ječmen (žgani), 49.
Ječmen (luščeni), 49.

K

Kartonažna tovarna, 19.
Klingerit, 58.
Ključavničarska, mehaničko delavnica, 22.
Knjigarna, 24.
Kolesa, 1.
Kolonijalno blago, 47, 52, 62.
Komisija, 12, 21, 32, 50, 63.
Korenine, 48.
Kože, 29.
Krojač za dame, 9.
Krojač za gospode, 9.

Krznar, 29.

L

Laki, 18.
Les, 47.
Livarna, 8.
Lubje, 48.

M

Manufaktura, 23.
Mast, 49.
Motorji, 1.

O

Oglaševanje, 5.
Obleke, 23.
Orodje (alat), 58.

P

Papir, 17, 20, 24, 53.
Parfumerija, 7, 11, 25.
Perilni prašek, 56.
Pijače (opojne), 47.
Pisalne potrebščine, 53.
Pisalni stroji, 26.

Pisarniške potrebščine, 26.
Plakatiranje, 5.
Pohištvo, 28.
Poljedelske potrebščine, 4.
Poljedelski stroji, 4, 27.
Posredovalnica (trgovska), 36.
Potovalna pisarna, 59.
Predpasniki, 44.
Premog, 21.

R

Reklama, 5.

S

Samoveznice, 42, 44.
Semena, 31, 51.
Skladišče (javno), 32.
Sladkor (vanilin), 56.
Sladna kava, 56.
Slamnatih izdelki, 33.
Slamniki, 33.
Slanina, 49.
Slivovec, 47.
Snaženje stanovanj, 10.
Specijalno blago, 52.

Špedicija, 12, 21, 32, 50, 63.
Svetloikalnica, 2, 34.
Stampilje, 35.
Strojne tovarne, 8.
Suho meso, 49.

T

Terpentin, 18.
Transformatorji, 55.

U

Ure, 38.

V

Vinska klet, 39.

Z

Zavarovalnica, 40.
Zdravilna zelišča, 48, 59.
Zlatina, 38.

Ž

Žarnice, 14.
Žganje, 47.
Železnina, 58, 61.

TRST !!! TRST**JAKOB KOSMERLJ**

trgovina jestvin, kolonijal in delikates
Trst, Via Róma 13 (prej Via della Poste 4)
Telefon 9-23. Telefon 9-23.

Velika izbira peciva, čaja, vina, vsakovrstnih likerjev, suhega sadja i. t. d.
Filijalka: Via SS. Martiri 11. - Telefon št. 9-23.

Želimo spoj sa prvorazrednim slovenskim firmama — posebno glede eksporta suhih šljivica!

Ivica Meštrović & comp.

Interurb. telef. br. 17 Bos. Šamac Brzjavci: Meštrović.

Import — export, trgovina na veliko zemaljskih proizvodov. KOLONIJALNE ROBE, žitarica, gragjevnog i gorivog drveta. ŽESTOKIH PIĆA. Velepecara šljivovice, rakije itd.

Tvrđka Ant. Stergar v Kamniku

kupuje vse poljske pridelke: fižol, deteljno seme, suhe gobe i. t. d., kakor tudi vse vrste vegetabilije (zdravilna zelišča, cvetje, lubje in korenine **po najvišjih cenah.**

JUGOSLOVENSKE TVORNICE

trgovalke in odpremičke kuće, koje žele kupovati odnosno prodajati svoju robu u **Berlinu**, neka se obrate na

Ivana Babića, Berlin 034
Memelerstrasse 76/1.

Trapist sir

kg po K 45.—, na malo i veliko uz unapredni platež prodaje in razšilje

Mljekarska udruga u Virovitici.

Iv. Iv.:

Kaj je z enotnim poštanim čekovnim uradom?

Švicarske poštne znamke nosijo včasih sledeči zanimivi pečat: „Les virements postaux economisent billets et numéraire“, to je javen poziv na občinstvo, da se naj poslužuje poštnega žirovnega prometa, ki „štedi bankovce in kovan denar.“ Podobne pozive prinašajo tudi nemški časniki v svojem oglasnem delu. Tu se vidi, koliko važnost polagajo druge države na žirovni promet. Znano je, da tlačijo našo valuto po bivši Avstro-ogrski zagrešene prekomerne izdaje papirnatega denarja brez primerne kritja. Glavna skrb merodajnih faktorjev bodi torej, da se ta inflacija polagoma odpravi. Enostavno iz prometa vzeti se ne more večjih vsot, ker nam itak vže gotovine občutno primanjkuje. Treba torej najprvo zmanjšati potrebo gotovine, nakar bo nie preobilica sama pritekala potom denarnih zavodov k Narodni banki, ki jih bo potem lahko brez skrbi izločila iz prometa. S padanjem cen potrebščin se bo mehanično zmanjšala tudi potreba gotovine. Poleg tega pa imamo še drugo močno sredstvo, to je žirovni in čekovni promet.

Kako važnost polagajo druge na žirovni denarni promet, nam kaže začetkom navedena švicarska reklama zanj na poštinih znamkah. In res je švicarska valuta danes ena med najboljšimi.

Razmere pri nas pa so naravnost obupne. Pred vojno je bila na bivšem avstro-ogrskem ozemlju splošno upeljana poštna hranilnica, ki je bila res vzorno urejena. Poleg žirovnega prometa je opravljala tudi hranilnične posle, navedena male ljudi k štedljivosti ter zbirala po malih zneskih ogromne svote, s katerimi se je potem udeleževala zlasti pri državnih posojilih. Koristila je tako posameznikom in tudi neposredno državi. Sedaj imamo le ostanek bos.-here, poštne hranilnice ter poštini čekovni urad za Slovenijo v Ljubljani. Vse druge pokrajine so navezane v notranjem in znanjem prometu na denarne zavode in na poštne nakaznice, oziroma na direktni prenos gotovine.

O denarnih zavodih se slišijo vedno pritožbe glede počasnega in dragega poslovanja. Eno nakazilo preroma včasih po tri banke, predno pride do naslovnika. In vsaka banka porabi nekaj časa za vknjižbe za potrdilo prejema, za obvestilo oddajajoče in prejemajoče stranke itd. kar vse stane seveda denar in čas. In poleg tega še večkratna provizija od transakcije, od prometa itd. Radi počasnega poslovanja bank se vrši velik del denarnega prometa, posebno med oddaljenimi kraji, v gotovini, ki jo nosijo trgovci v srcaje itd. vštito seboj. Več kot srednjeveško.) Koliko enostavnije bi se dala nakazila izvesti v okviru enotnega poštne urada ali enotne poštne hranilnice, ki ima skoro v vsaki vasi svojo „podružnico“.

Denarni promet pčtom poštinih nakaznic pa zahteva gotovino, kar je njegova glavna napaka. Poleg tega je za večje vsote neprikladen, ker treba za vsakih 4000 K pisati posebno nakaznico, za znesek 40.000 K, ki je danes malenkost, torej deset nakaznic!

Najenostavnejša rešitev iz teh neprilik bi bila takojšnja uvedba enotnega poštnega čekovnega urada v zvezi s poštno hranilnico za celo ozemlje Jugoslavije. Kot tekmeec bančnih zavodov bi poleg tega gotovo tudi mnogo pripomogel k hitrejšemu in cenejšemu bančnemu poslovanju.

Upamo, da se bo vendar enkrat začelo prereševati to velevažno gospodarsko vprašanje ter da bodo tudi naše trgovske in obrtne zbornice posegle vmes s svojo vplivno besedo. Trditvi, da banke zadržujejo ustanovitev enotnega poštnega čekovnega urada, pa zaenkrat še ne moremo verjeti.

Jugoslovanska industrija.

Stavili smo si nalogo, da medsebojno seznanimo in zblizamo posamezne pokrajine Jugoslavije, ki so si ostale vsled predvojnih političnih tvorbo še do danes več ali manj tuje. Seznaniti hočemo Srbe s slovensko in hrvatsko industrijo itd., Slovence in Hrvate pa z razmerami v Srbiji: biti hočemo tudi stalna vez med jugom in severom, zapadom in vzhodom. Ker je „Jugoslovanska borza“ edini trgovski list, ki izhaja v dveh ločenih izdajah, v slovenski in v srbohrvatski in ker je razširjena po vsej Jugoslaviji bo ta naloga,

PRALNICE

iz cinkove ploščevine, z okvirjem iz trdega lesa, s škropilno in hrbtno desko, velikost 30×35 in 30×40 cm izdeluje lesna industrija Viktor Glaser, Ruše.

FILIP PRISTOU

črkoslikar

LJUBLJANA,
Hotel pri Maliču

OTPREMNIŠTVO FRANZI DRUG

ZAGREB, Jurišičeva ul. 26
Telefon br. 2-61.

Knjigoveznica

u ZAGREBU, utemeljena god. 1876

sa mnogogodišnjim stalnim mušterijama, snabdjevena obilno potrebnim materijalom, **prodaje se** sa cijelim inventarom poradi smrti u obitelji.

Adresa u upravi lista.

Naknadni djelovi

za poramenice i podvezaće

iz pomjednih žica za glasovir.

Traže se zastupnici.

Ivan Babić, Berlin 034.

Memeler Strasse 76/1. v.

Trebamo šest kilometara uskotračnih industrijalnih tračnica

Molimo ponude, ako nužno i brzjavno.

R. Turčića sinovi, Sisak.

Veletrgovina kolonijalne
i specerijske robe

Simon Seligman

Zagreb :: Vlaška ulica 57

preporuča svakovrsno robo
po jeftinoj cijeni.

Novovrstne štriglje

za govedo in konje zakonito zavarovane, brzde s 4 obroči, karabinarje, sponke in obročke ter čevljarske rinčice

z gumbi izdeluje in pošilja

JOSEF WESKA, DUNAJ XVIII

Karl Ludwigstrasse 5-7.

Zadruga

za proizvodnju sjemena

ZAGREB, Preradovićeve ul. 20.

Telefon br. 17-74.

Preporuča svoje prvorazredno

garantovano sjemenje

povrća, cvijeća i gospodarkog bilja, te voćaka kao i sadenica.

CIJENIK šalje na zahtjev badava!

PROTI: sladkorni holezni, holezni jeter in ledvic, oteklini želodca in čreves, kroničnemu katarju želodca in čreves, žolčnemu kamenu, hemoroidom in boleznim mehurja, putiki in debelosti,

je najboljšo sredstvo naravna zdravilna mineralna voda „ROGAŠKA SLATINA“.

ROGAŠKA SLATINA

največje in najmodernejšo zdravilišče v Jugoslaviji. Hydroterapija, elektroterapija, inhalatorij, gimnastika za zdravljenje, kopelji z ogljikovo kislino, solne, smrečne, parne, zračne, solčne kopeli in kopeli z vročim zrakom. — Vojaška godba (42 mož, med temi absolvirani konservatoristi). Za vsakovrstne zabave je skrbjeno, kakor v največjih svetovnih zdraviliščih. Umetniški koncerti, tombole, plesni venčki, gledališke predstave, kino, izleti itd. — Sezija od 1. maja do 15. oktobra.

Ravnateljstvo.

Tovarni
P. Kozina & Co.
v Tržiču.

pospeševati medsebojna spoznavanja slovenskega, hrvatskega in srbskega gospodarskega sveta, našemu listu lažja kakor ostalim, le v enem narečju izhajajočim in ne tako splošno razširjenim listom.

Poleg primernih inseratov bodo k zblizanju naših pokrajin mnogo pripomoeli tudi zanimivi opisi naših industrijskih podjetij. Vabimo torej vse pomembnejše industrijske tvrdke, da nam pošljejo opise svojih podjetij, če le mogoče z zanimivimi klišee, risbe in načrte zanje prekrbuje Anonočna ekspedicija, Al. Matelič, v Ljubljani. Opis naj vsebuje po možnosti razvoj podjetja, sedanje stanje in sploh vse, kar bi lahko služilo gornemu namenu. Obveznosti glede objave na seveda ne moremo prevzeti nikake.

Začenjamo s kratkim opisom največje jugoslovanske čevljarske tovarne.

Peter Kozina & Co, Ljubljana.

(Tovarni v Tržiču na Gorenjskem, Slovenija.)

Tržič z okolico ima že od nekdaj zelo razvito čevljarsko obrt, ki je slovela vsled svoje solidnosti, nizkih cen in karakterističnega značaja izdelkov ne le po vsej bivši Avstro-ogrski, nego tudi po celim Balkanu ter celo v Nemčiji.

Sele izum modernih ameriških čevljarskih strojev za tovarniški obrat je omejil izvoz tržičkih čevljarskih izdelkov. Ročno delo ni moglo tekmovali z mnogo cenejšim strojnim delom. Treba je bilo misliti tudi v Tržiču na preosnovno čevljarsko obrt.

Kakor v Nemčiji v Pirmasensu, se je tudi na slovanskem jugu ustanovila prva večja čevljarska tovarna, radi bližnjih izbornih delavskih moči, v središču čevljarske domače obrti — v Tržiču. Bila je to l. 1910, zidana tovarna tvrdka Peter Kozina & Co., nasproti kolodvoru Tržič, ki je še danes največja in najmoderneje urejena čevljarska tovarna v Jugoslaviji.

Spočetka je bilo podjetje zgolj trgovsko. Bavilo se je splošno z izvozom izdelkov domače obrti (glavniki, krtače, slavniki, zobotrebeci itd.), ki se niso izvažali samo v vse evropske države nego tudi v Ameriko in drugam. Danes se bavi tvrdka samo še z izvažanjem zobotrebcev ter s tovarniškim izdelovanjem čevljev.

Tvrdka Peter Kozina & Co., (Centrala in skladišče se nahajata v Ljubljani, na Bregu št. 20), poseduje sedaj dve tovarni. Producerska zmoglost prve znaša pri osemurnem obratu do 800 parov dnevno, druga pa do 300 parov, torej 1100 parov čevljev na dan. Pri popolnem izrabljenju strojev, to je pri nepretrganem dnevnem in nočnem delu se bi toraj lahko izdelalo nad 3000 parov na dan ali okoli enega milijona parov na leto. Gotovo lepo število.

Vsled sedanjih žalostnih razmer (pomanjkanje oziroma zadrževanje ter stalno draženje usnja itd.) je izrabljena komaj devetina producerske možnosti. Ena tovarna popolnoma stoji, v drugi pa je zaposlenih namesto 300 samo 80 delavcev.

Zelo zanimiv je ustroj tovarne. Pogon je električen. Strojev se nahaja v eni tovarni 135, v drugi 30. Natančnejši opis teh je tu seve nemogoč. Pot čevlja iz skladišča usnja do ekspedicije izgotovljenega blaga gre pri normalnem obratu skozi 130 parov rok, tako daleč je izvedena delitev dela! Izvedeno je splošno akordno delo po ameriškem načinu. Tehnični ravnatelj je Amerikanec.

Med vojno in tudi še po vojni je bila tovarna preobložena z vojaškimi dobavami, vsled česar dolgo časa ni mogla zadostiti vedno naraščajočemu povpraševanju po njenih čevljih. Sele pred kratkim se je oprostila obveznosti napram vojaški upravi ter je zopet v večjem obsegu povzela izdelovanje civilnega blaga, ki je pod svojo v podplate vtisnjeno znamko (Peko) daleč znano ter

Jermena

za pogon,
dynamo, šivalne stroje

v vseh širinah iz prvovrstnega jedrnatega usnja pošilja točno

F. HIRSCH & SOHN
Müglitz (Moravska).

Telefon 21/VIII.

Notteri i drug

ZAGREB Telefon 9-27. Ilica 25/1

Preporuča svoje veliko skladište

Amerikanskog uredskog namještaja: pisaćih stolova, registratur-ormara, fotelja, ormarića za spise i. t. d.

Club-garnitura gospodskih soba.

Pisaćih strojeva svih sustava. Strojeva za zbrañanje, kopiranje i umnožavanje.

Blagajna sigurnih proti vatri i provali.

Vlastita mehanička radiona za popravke svih u tu struku zasijecajućih strojeva.

DJORDJE GRUJIĆ

CENTRALA BEOGRAD
KNEZ MILETINA 15
FILIJALKA:
VEL. KIKINDA - Banat

bavi se svim zemaljskim proizvodima
Aprovizacije i veliki konsumenti istite direktne ponude.

Rogaška Slatina

Najboljša mineralna voda
Tempel vrelec, namizna voda
Styria vrelec, medicinalna voda
Donatski vrelec, medicinalna
voda najmočnejše vrste.

Zastopstvo v vseh večjih mestih in krajih. Dobiva se v vseh prodajalnah in restavracijah. : : : Pojasnila daje

Ravnateljstvo Zdravilišča Rogaška Slatina.

uživa že star, dober sloves kot prvovrsten, zlasti pa kot trpežen domači izdelek. Tovarna se bo v kratkem času še izdatno povečala.

Boj inozemskemu luksusu.

Pod tem naslovom je priobčila ljubljanska „Jugoslavija“ zanimiv članek, v katerem pozivlja vlado, da naj takoj zabrani uvoz luksuznih čevljev, s katerimi naš je zadnje mesece inozemstvo naravnost preplavilo ter utemeljuje svoj poziv s tem, da ta nepotreben uvoz silno zadržuje zboljšanje naše valute, ovira domačo obrt v razvoju ter zmanjša njeno davčno moč. Škoduje pa tudi neposredno konzumentu, ki mora plačati za to inozemsko luksuzno blago prekomerne cene, ki z njegovo trpežnostjo niso v nikakem razmerju. K temu članku smo prejeli naslednja zanimiva pojasnila.

Mnogoletnemu naraščanju cen bo moralo preiti ali slej slediti padanje. Strah pred tem padanjem cen se že izraža s svojimi posledicami v inozemski veleindustriji. Vse tovarne, ki so se bile založile z dragimi surovinami, hočejo sedaj iz strahu pred izgubami hitro prodati svoje zaloge ter silijo z njimi tudi na inozemski trg. Take razmere vladajo tudi v nemški, češki in avstrijski čevljarški veleindustriji, ki izdelajo veliko več kakor znaša potreba na domačem trgu. Ker je izvoz radi prometnih in drugih težkoč v oddaljene kraje še skoro nemogoč, silijo sedaj vse k nam v Jugoslavijo. Vsled tega se je naš trg zadnje mesece preplavil z inozemskimi, posebno z luksuznimi čevlji. O kakem padanju cen pa do danes pri nas kljub kričavosti gotovih listov še nismo zaznali ničesar. Dokler ne pridejo na trg iz cenejšega usnja izdelani čevlji, o tem tudi govora ne more biti, če ne posežejo vmes druge okoliščine. V naši državi pa se zadnji čas ozaža zopetna porast cen surovih kož in vsled tega tudi usnja.

Da inozemska industrija forsira izvoz svojih izdelkov je toraj vzrok bojazen pred padanjem cen in Jugoslavija imej nalogo, rešiti inozemske veleindustrije pred morebitnimi izgubami! Nehvaležna naloga, katere nas pa lahko reši vlada z eno samo naredbo, če namreč takoj prepove vsak nadaljnji uvoz izgotovljenih čevljev, kar je češka vlada že pred kratkem storila.

Če se vprašamo, zakaj je naš trg tako dozveten za inozemske čevlje, dobimo več odgovorov, najvažnejša med njimi sta: kapricioznost konzumenta in pomanjkanje nekaterih potrebščin v domači čevljarški obrti.

Željam kurcev je že vohče težko ustreči, zlasti pa velja to pri modnih predmetih, med katere se morajo več ali manj šteti tudi čevlji. Tu velja običajno načelo da so lepi in moderni le inozemski izdelki. Na trpežnost se ne gleda dosti. Te predsodke omejiti (odpraviti jih še dolgo ne bo mogoče), bodi naloga našega zavednega trgovstva, ki je v vednem stiku s konzumentom. Kakor v uvodoma navedenem članku predlagamo, naj opozarjajo trgovci svoje odjemalce na veliko škodo, ki jo ima od nepotrebnega uvoza naša valuta ter naše narodno gospodarstvo sploh in tudi konzument sam. Ker na je večji uspeh takega delovanja dvomljiv, naj vlada vsaj začasno prepove vsak uvoz inozemskih čevljev. Domača obrt in industrija sta dovolj močni, da lahko sama preskrbuje naš trg, če bosta imeli na razpolago zadosti surovin in drugih potrebščin.

Surovih kož je v naši državi dovolj in naloga našega usnjarstva je, da jih primerno predela. Ker pa inozemska usnjarska industrija še ni dovolj razvita, bomo še par let navezani na uvoz boljšega usnja iz inozemstva. Neobhodno potrebne pri čevljarški obrti so nadalje tudi rince, uvoz katerih pa je, razven takih iz železa, kot „luksus“ prepovedan! Prepovedan je nadalje uvoz zateznih trakov, bordur in šivalne svile, vse kot „luksus“. dočim je uvoz luksuznih čevljev, ki vsebujejo ves prei naštetih „luksus“ združen, v neomejenih množinah dovoljen (malenkostna uvozna carina, ki se plača od teže, danes radi visokih cen čevljev sploh v poštev ne pride.) To je isti nesmisel, kakor bi bila prepoved uvoza strojnih delov ob prostem uvozu strojev. Namesto da bi se domačo obrt štutilo, se ji s prepovedjo uvoza najhujših potrebščin siloma onemogoča tekmovanje z inozemstvom in ogroža nje obstoj. Dovoljuje se pa uvoz istih potrebščin v izdelanem blagu! Ko bodo pošle te pred 21. marecem uvožene potrebščine, bomo toraj po naši lastni vladi prisiljeni kupovati boljše čevlje iz inozem-

stva, domača obrt in industrija pa lahko propade in naše delavstvo se lahko izseli v inozemske čevljarške tovarne... Bolj brezglavih odredb si skoro misliti ni mogoče.

Da se naš trg preplavlja z inozemskimi izdelki (v drugih strokah vladajo podobne razmere), da gre na milijone našega narodnega bogastva in to celo večinoma v tuji zdravi valuti po nepotrebnem v inozemstvo, da se naša obrt in industrija ne moreta prav razviti, glavno krivdo na vsem tem nosi toraj s svojimi brezglavimi naredbami naša vlada, deloma pa tudi naši gospodarski krogi sami, ki so še vse premalo organizirani in se ne znajo na merodajnem mestu uveljaviti.

Razno iz narodnega gospodarstva.

Kraljevina SHS.

Ponudbe iz Slovenije želi Seljačka udruga u Cerkniku (Slavonija) in sicer za čevlje, slavnike, pletene košare, platneno in volneno obleko, ter za gospodarske in kmetijske potrebščine sploh. Želi nadalje zveze z gospodarskimi zadrugami v svrhu oddaje oziroma zamenjave lastnih izdelkov.

Imenik telefonskih naročnikov za mesto Ljubljana, in sicer z abecedno in številčno razporedbo izide 21. t. m.

Vsled točnih in obširnih adres služil bo de posebno hrvatskim in srbskim trgovcem kot dober naslovnik. Cena 5 K. — V svrhu znižanja za majhno svoto velike poštnine pripravljamo, da se upošlje skupno 17 K, s katerim zneskom so plačani tudi letošnji stroški za redno dostavljanje „Jugoslovanske borze“, v kateri se bodo objavljale tudi vse spremembe gornjega telefonskega omrežja.

Delniška društva. Minister za trgovino je odredil, da morajo delniška društva v področju dosedanje kraljevine Srbije v roku treh mesecev, računajoč od 25. maja t. l. sklicati zbor delničarjev v svrhu dovrševanja poslov, ki so predvideni v zakonu o delniških družinah in v zakonu o likvidaciji moratornega stanja.

Novo izumljena peč. Ruski inženir Fedor Fedorovič Bogatirev je razkazal zbranemu občinstvu v Beogradu svojo novo izumljeno peč, s katero se pri najmanjši uporabi goriva v eni uri skuha obed za 20 oseb, ki sestoji iz juhe in prikuhe. Poleg tega pa skuha peč še tudi 50 litrov vode. Za vse to je potrebno samo 850 gramov drv. Fedor Fedorovič Bogatirev je znan moskovski inženir, ki je deloval že tudi v Ameriki v Edisonovi delavnici.

Grafični inštitut za umetniške reprodukcije. Uprava državne tiskarne v Beogradu je prosila ministrstvo prosvete, da se zgradi grafični inštitut za umetniške reprodukcije.

Ocena letošnje žetve v Jugoslaviji. Ameriška mislija je izdelala po svojih podružnicah v Jugoslaviji oceno letošnje žetve. Osrednja ameriška komisija v Beogradu cení celokupno našo žetev v letu 1920 na 32 milijard dinarjev.

Stanovanjsko vprašanje v Zagrebu. Na iniciativo poverjenstva za socialno skrb so finančni in stavbiški krogi izdelali ta-le načrt za zidavo hiš v olajšanje stanovanjske bede: Zgradi se „Dijakiški dom“ za 600 diakov na Sejmisti za približno 14 milijonov kron; „Radniški dom“ na Čizlani za delavske urade, posredovalnico za delo, delavsko zbornico, delavsko kuhinjo in stanovanja za ne-oženjene za približno 3 milijone kron. Kolonija železničarjev na „Šoštarških vrtovih“ s 54 zgradbami, skupno 216 stanovanj za 3 milijone kron. Zgrade se tri večje hiše s trgovskimi lokali in več privatnimi stanovanji, ena hiša za približno 16 milijonov kron. Poleg tega bodo nekateri podjetniki gradili lastne stavbe za svoje uradnike in delavce ter vile na Laščini in na Maksimirski cesti.

Nove tovarne v Dalmaciji. V Omišu se snuje notem bank „Providnost“ in „Hrvatske pučke štedilnice“ industrijska delniška družba s kapitalom 30 milijonov kron. Snujejo se mnoge nove tovarne: za mreže, cement, pohištvo, železne in lesne stavbiške potrebščine, za predivo in vrvi.

Nova banka v Skoplju se je osnovala z glavnicom 3 milijonov dinarjev. Imenuje se „Vardar“.

Čebelarstvo v Srbiji. Ministrstvo je za povzdigo čebelarstva v Srbiji dalo 250.000 dinarjev.

Inozemstvo.

Ameriški trust za placiranje inozemskih vrednot. Herbert Honston, ki se je udeležil v Parizu delovanja organizacijskega komiteja mednarodne

trgovinske zbornice, je izjavil: Vsak mora biti preverjen, da Amerika ne služi samo pravični stvari, temveč da dela v svojem interesu, ako da Evropi in zlasti Franciji kredit. Amerika se je preverila, da s podelitvijo kredita Evropi obenem financira tudi svojo trgovino. V to svrhu da je združenje ameriških bank sestavilo komite, ki se naj bavi z ustanovitvijo trusta za placiranje inozemskih vrednot. Ta trust bo imel na vsem ameriškem teritoriju banke, ki se bodo pečale z izdajo tujih vrednot, katere naj bi trust nakupoval. Houston je pritrtil na vprašanje, da bodo Amerikanci nakupovali mednarodne bone za izplačevanje obnovnih vsot za Francijo, kakor je bilo domenično v Hytheu.

Kanada zahteva od Nemčije odškodnino v znesku 1671 milijonov dolarjev.

Razveljavljenje med vojno izdanih zakonov v Ameriki. V poslanski zbornici Zedinjenih držav je bil sprejet sklep, da se razveljavijo med vojno izdani zakoni, izvenzemski zakone, ki se tičejo nadzorstva hrane in trgovine s sovražnimi državami.

Trgovska zbornica v Newyorku, kateri privadajo mnogi odlični industrijalci države, se je soglasno izrekla proti vzpostavitvi trgovskih stikov s sovjetsko Rusijo in proti priznanju sovjetske vlade.

Proti begu kapitala. Socijalisti so v francoski zbornici predlagali resolucijo, ki zahteva, naj zveza narodov ustanovi mednarodno organizacijo, ki naj skupno ukrepa proti begu kapitala, torej proti davčni prevari. V utemeljevanju svojega predloga izjavljajo, da bi se dalo preprečiti, da denar ne gre čez mejo, samo s tem, da se proti temu skupno nastopi.

Mednarodni zadrugi kongres. Splošna zadruga zveza v Parizu je sklenila, da skliče v tretjem tednu meseca septembra izreden kongres. Pri tej priliki je bil sprejet sklep, da se meseca novembra priredi mednarodni zadrugi kongres.

Letina sladkorne pese bo letos v Franciji znatno boljša od lanske.

Plačevanje dolgov. Ker je bilo francoski in belgijski vladi pri razpravah v Hytheu dovoljeno, plačevati svoje dolgove britanski vladi po razmerju odškodnin, prihajajočih iz Nemčije, so naprosile tudi italijanska, srbska in romunska vlada za enako ugodnost.

Žetev na Francoskem in v Ameriki. Letošnja žetev na Francoskem obeta biti zelo ugodna, tako da bo skoroda popolnoma krila domačo potrebo. V Ameriki bo žetev pšenice malo slabša od lanske. V Avstraliji in Argentini so velike množine žita, ki ga pripeljejo razne trgovske družbe v Evropo.

Znesek angleškega kredita za gospodarsko obnovo Srednje Evrope in baltičkih držav je bil določen, kakor poroča Reuter, na 10 milijonov funtov šterlingov.

Angleški kapital v podjetjih donavskih paroplovnih družb. Neka skupina angleških kapitalistov je kupila 21 odst. vseh akcij madžarskega društva za rečno plovbo in vse akcije nemškega društva za plovbo po Donavi. Ta konzorcij ima sedaj v rokah 40 odst. akcij vseh donavskih paroplovnih podjetij.

Podružnica ruskih zadrug v Londonu. Po poročilih iz Londona je Krassin dobil dovoljenje, otvoriti v Londonu nekako podružnico ruskih zadrug. Krassin je baje že naložil depot v znesku 1 milijona funtov v večji londonski banki.

Za trgovske zveze med Italijo in Rusijo. V Stockholm je prispelo italijansko socialistično odposlanstvo, ki potuje v Rusijo, kjer se bo pogajalo s sovjetsko vlado o možnosti trgovske zveze med Italijo in Rusijo.

Med sovjetsko Rusijo in Anglijo se vršijo že dalje časa gospodarska pogajanja. Rusijo zastopa Krassin. Dosedanji potek pogajanj še ni pokazal uspeha. Lloyd George pa je v spodnji zbornici na tozadevno vprašanje izjavil, da prevzame popolno odgovornost glede vzpostavitve trgovskih zvez z Rusijo. Rusija je pred vojno dobavljala 25 odst. vseh živil, ki so prihajale z evropske celine. Zato je potrebno, da se promet obnovi.

Avstralski bombaž. Iz Londona javljajo: Vlada je prodala velike množine avstralskega bombaža iz državnih skladišč v Bradfordu. Cena je bila za 5 odst. nižja kakor pri zadnji prodaji. Izračunali so, da je padla cena bombaža za 250 frankov pri 50 kg.

Denarstvo.

Izdajanje čekov za valuto. Ministrski svet je sklenil, da more Narodna banka v Beogradu izdati pooblaščenim denarnim zavodom čeke za valuto in to takoj po prejetju odgovarajoče vrednosti in vedno po naročilu banke, ki ji valuto po-

BRAŠNO

sve vrste izvrstne kakvoće, pošilja kukuruze i kukuruznog brašna kao i svih zemaljskih plodina i industrijalnih proizvoda: voda na veliko i malo. ...

Skladište „BALKAN“ Zagreb
Petrijnska ulica 77. Telefon 23-61.

Kome treba

pšenicu, kukuruza, ječmena, masti, slaninu, suhog mesa i sve ostale zemaljske proizvode neka se obrati na priznati protokoliranu firmu
Jovan Tomić
Mitrovica (Srem).

Telegram adr. „Amerikanec“. Telef. br. 37.

Utemeljeno 1879. Utemeljeno 1879.
Otpremni ured i car. posredovanje drž. željezn. SHS

EMIL EICHORN

Brod na Savi. Podružn.: Bos. Brod in Osijek I.

carinska agentura kr. glavne carinare
u Brodu n/S. sa odjelkom u Bos. Brodu

Špedicije svake vrste, uskladištenja, ocarinjenja, finansijske manipulacije i osiguranja. Nadgled kod prelovarivanja robe iz širokotračnih vagona u uskotračne i obratno i intervencije kod otpreme. — Otpremanje željeznicom i ladjom. Preseljenja u vlastitim patentiranim pukučvenim kolima. Bržna izvedba svih importnih i eksportnih transporta. Brzojavi: EICHORN, BROD, BOS. BROD I OSIJEK. Telefon: Brod 16, 64 i 110. Bos. Brod 2. Osijek 452.

TARIFALNI ZAVOD. TARIFALNI ZAVOD.

Vsakovrstne slamnike

slamnate torbice (cekarje) predpražnike; vse različne slamnate izdelke, priporoča gospodom trgovcem in cenjenemu občinstvu v obilno naročbo

FRANJO CERAR,

tovarna slamnikov v Stoba, p. Domžale pri Ljubljani

Karbitne SVETILJKE

v najrazličnejših izdeljavah in velikostih se dobe po zmernih cenah pri tvrdki

„SVETLA“ Ljubljana, Mestni trg 25

laga. V Zagrebu sprejemajo valute za kupovanje čekov Hrvatska štedionica, Hrvatska eskomptna banka in Srpska banka, v Ljubljani pa Ljubljanska kreditna banka in Slovenska eskomptna banka. Omenjeni zavodi obveste po sprejetju valute Narodno banko pismeno o sprejeti vrednosti ter zahtevajo, da se jim pošlje ček. Narodna banka plačuje omenjenim zavodom na račun kurzne difference med valuto in devizami za prenos stroškov pri vložitvi dolarjev 5%, pri angleških funtih 3%, pri francoskih frankih in italijanskih lirah pa 2%.

Izdajanje čekov za valuto. Finančni minister je odredil, da prodaja čeke za efektivno valuto poleg Narodne banke tudi bančni odsek generalne direkcije državnega računovodstva.

Češko finančno ministarstvo pripravlja naredbo radi uvedbe valutne terminske trgovine na praški borzi.

Mirovna družba. V bazelski mestni hiši zborujoča skupščina odposlancev mirovne družbe je soglasno sprejela nastopno resolucijo: Svobodno gibanje meničnih kurzov je načeloma odvisno od gospodarskih odnošajev med posameznimi narodni. Dokler pa trajajo sedanje izredne razmere na meničnem trgu pri razdeljevanju sirovin ter živih, mora zveza narodov v tem kritičnem položaju stoječim državam dovoliti, da izdajo začasne ukrepe. Vsa tozadevna vprašanja naj se izroče mednarodni organizaciji, ki naj bi združila vse narode na zemlji in zlasti proučevala vprašanja podlage denarne vrednosti in svetovnega posojila.

Uvoz avstrijskih žigosanih bankovcev v Avstrijo. Z ozirom na ponarejene žige na bankovcih avstroogrške banke je odredil avstrijski državni urad za finance, da je uvoz teh bankovcev, žigosanih in nežigosanih, kakor tudi uvoz avstrijskih žigosanih bankovcev dovoljen samo s posebnim dovoljenjem državnega urada za finance. Potnikom, ki prihajajo iz inozemstva, je dovoljeno prinesiti s seboj na osebo znesek 2000 nemškoavstr. žigosanih kron. Prošnje za dovoljenje uvoza bankovcev naj se naslavlja na nemškoavstrijsko devizno centralo.

Promet.**Uvoz — izvoz.**

Ostende-Carigrad preko Dunaja. Belgijska vlada je preko svojega poslanika zahtevala v Beogradu, naj se zopet uvede v promet ekspresni vlak Ostende-Carigrad preko Dunaja in Budimpešte, kakor je bil v prometu pred vojno. To vprašanje se bo rešilo na mednarodni železniški konferenci v Parizu.

Zrakoplovstvo. V Rimu je bil poizkusni polet velikega zrakoplova, namenjenega za potovanje nad južnim Atlantskim morjem. V zrakoplovu bi moglo potovati 100 oseb.

Ravnateljstvo bolgarskih železnic je začelo vračati potniške vagona, ki jih je Bolgarska ugrabila 11.1915. Vozovi so v zelo slabem stanju, tako da se bodo morali poslati v popravo.

Železniški promet. S 1. junijem se na progi Jesenice-Boh. Bistrica uvede opoldanski par osebnih vlakov. Odhod iz Bistrice ob 13.02, prihod na Jesenice 14.04; odhod iz Jesenic ob 14.32, prihod v Bistrico 15.25. Ta vlak ima na Jesenicah zvezo z opoldanskim ljubljanskim vlakom.

Bavarski „Lloyd“ je uvedel redno parobrodno službo med Nemčijo in Jugoslavijo. Nemčija bo uvedla redne parobrodne zveze z Jugoslavijo. Ravnateljstvo tega društva je v Beogradu.

Vidiranje potnih listov za Avstrijce. Naš konzulat na Dunaju od 29. maja dalje ne vidira listov za Jugoslavijo trgovcem avstrijskonemške narodnosti, in sicer vsled tega, ker je ukinjena kompenzacijska pogodba.

Brzovlakovni promet med Prago, Trstom, Zagrebom, Beogradom. Obratno ravnateljstvo južne železnice naznanja: Od 8. junija dalje se otvori brzovlakovni promet med Prago in Trstom, odnosno Zagrebom in Beogradom, in sicer vozi ta čehoslovaški brzovlak iz Prage preko Budjeovic, Linca, Selzthala, St. Michaela, Leobna, Brucka, Gradca, Špilja, Ljubljane v Trst in obratno. Del tega vlaka se odcepi v Zidanemmostu in vozi v Zagreb in Beograd. Ta brzovlak vozi trikrat na teden, in sicer iz Prage vsak torek, četrtek in soboto ter pride torej na slovensko ozemlje vsako sredo, petek in nedeljo. Iz Prage odhaja ob 17.55, pride v Špilje ob 10.16 naslednjega dne, odhod iz

Najmodernejše obleke

lastnega izdelka, tu- in inozemsko

manufakturno in modno blago

razpošilja Prva kranjska razpošiljalna

SCHWAB & BIZJAK ... LJUBLJANA

Dvorni trg. -- Pod Narodno kavarno.

Kupi se za Čehoslovaško vsako množino vagoov

ovčje volne

kakor tudi volovskih in kravjih rogov po najboljši ceni. V kompenzациjo se dobi sukno za moške in ženske, steklo za šipe, porcelan in drobnarije. — Ponudbe z vzorci in navedbo množine na zastopstvo FRAN KREPEK, Maribor, Tattenbachova ulica 11

Prva sremska tvornica prženog ječma (Malzkaffee) i ljuštenog Gerstla

odašilje svaku količinu poštom kao i vagonima uz dnevnu cenu

JOVAN TOMIĆ
Mitrovica (Srem).

Te'egr. adresa: „AMERIKANEC“. Telefon br. 37.

AUTO-GARAGA CENTRAL-GARAGA MODERNA MEHAN. RADIONA

Posjeduje više automobila i za daleke vožnje. Iznajmljuje garage za strane automobile. Najbolje svratište automobila, opskrba sa benzino n, uljem i svim auto-dijelovima. Skladište pneumatika i zračnica sviju dimenzija. Zavod za parno vulkaniziranje, autogenično varenje i željezno i mjedno tokar nje. — Prima sve popravke au omobila, motor-kotača, gospodarstvih strojeva i drugih motora. — Cijene najpovoljnije, izradba brza.

Drugi odjel.

Gradjevna i umjetna bravarija. Prima sve gradjevne i umjetne bravarske poslove, kao: okivanje prozora i vrata Izrađuje razne željezne ograde, prozore, vrata i moderne štednjake te sve druge poslove po narudžbi. — Izradba čestita i brza uz umjerene cijene

MIRKO KAFKA

ZAGREB :: Jelačićev trg 19

Telefon br. 22-28.

Spilja ob 10.26, prihod v Maribor ob 10.50, odhod 11.40, prihod v Celje 12.52, odhod 13, prihod v Zidani most 13.29, odhod 13.49, prihod v Ljubljano 15.01, odhod 15.19, prihod v Logatec ob 16, odhod 16.40, prihod v Trst 19.05. Iz Trsta odhaja ob 11.45, prihod v Logatec 14.45, odhod 15.30, prihod v Ljubljano 16.12, odhod 16.32, prihod v Zidani most 17.39, odhod 17.59, prihod v Celje 18.33, odhod 18.38, prihod v Maribor 20, odhod 20.20, prihod v Spilje 22.45, odhod 22.55 in pride v Prago naslednjega dne ob 11.45. Kontrola potnikov in carinska revizija nočne prtljage se po jugoslov. organih vrši med vožnjo od Spilja do Verda. Čehoslovaški brzovlak ima vozove vseh treh razredov. Potniki plačajo normalno vozno karto za brzovlake dotičnega razreda. Vstop je dovoljen na vseh postajah, na katerih vlak obstane, po razpoložljivosti prostih sedežev. — V zvezi z uvedbo čehoslovaškega brzovlaka stopijo nastopne izpremembe na progi Zidanost—Zagreb v veljavno: Namesto sedanjega vlaka št. 502, ki odhaja sedaj iz Zidanega mosta ob 13.10 in prihaja v Zagreb ob 15.38, vozi od 9. junija dalje vlak št. 502 b, ki odhaja iz Zidanega mosta ob 14 in prihaja v Zagreb juž. kol. ob 16.33. — Zaradi čehoslovaškega brzovlaka se izprememijo tudi obratni dnevi ekspresnih vlakov Dunaj—Trst št. 3 in 4, in sicer vozi od 7. t. m. dalje brzovlak št. 3 z Dunaja v Trst vsak torek, četrtek in soboto, v nasprotni smeri iz Trsta proti Dunaju pa ekspresni vlak št. 4 vsak ponedeljek, sredo in petek. — Direktna vozova čehoslovaških brzovlakov Praga—Zagreb in Praga—Beograd odideta iz Zidanega mosta proti Zagrebu z vlakom št. 502 b, ki odhaja ob 14 v Zagreb, Beograjski voz odide iz Zagreba dalje z brzovlakom, ki odhaja iz Zagreba ob 23.30. V nasprotni smeri iz Beograda pride spalni voz Beograd—Praga v Zagreb z brzovlakom ob 2.10 in gre naprej iz Zagreba juž. kol. z vlakom št. 509 a ob 8.32 in se priklapi v Zidanem mostu čehoslovaškemu brzovlaku.

Brzjavne in telefonske zveze. Rimska Agencija Stefani poroča, da se je med zastopniki Italije, Čehoslovaške, Jugoslavije in Avstrije dosegel sporazum glede brzjavnih in telefonskih zvez. Zveze bodo sledeče: Trst—Praga, Trst—Dunaj, Trst—Ljubljana, Trst—Beograd.

Dovoljeni izvoz. Minister za finance je odredil, da sme centrala za plačila v inozemstvu dovoliti do nadaljnje odredbe izvoz vina, žganja, pekmeza, južnega sadja, sirkovega semena, ako je zagotovljeno plačilo v tujih valutah, izvzemši avstrijske in madžarske krone.

Naši trgovci in industrijalci, ki so v zadnjem času odšli v Nemčijo in Avstrijo radi nabave strojev in drugega blaga, so se vrnili domov, ne da bi kaj opravili, ker sta Nemčija in Avstrija zabilježili izvoz. To prepoved smatrajo kot reakcijo

na prepoved izvoza žita, moke in drugih živil iz Jugoslavije, ki jo je odredila naša vlada.

Izvozna carina na vino je znižana na 20 din. pri hektolitru.

Zopet izvoz — naše „rezerve“!!! Ministrstvo trgovine in industrije objavlja: Ker se obeta dobra žetev in vsled naglega padanja cen na svetovnem trgu so se pojavile (!!) pri nas velike količine živeža, ki so jih (kdo?) zadrževali kot rezervo. (Gott, wie fain!). Da se olajša trg (sehr verbindlich) je začasni finančni odbor sklenil, da pripravljajni odbor Središnje zadruge za račun te zadruge izvozi do 4000 vagonov pšenice, do 15.000 vagonov koruze in 10.000 prašičev. Ječmena in fižola sme zadruge izvoziti v neomejeni količini do konca tega meseca.

Mali oglasi.

Prazne steklenice parfumske kupi po najvišji ceni I. C. Kobr, Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Korespondent zmožen slovenskega, nemškega, francoskega in angleškega jezika kakor tudi vseh kontorskih del išče primerne ga mesta v Hrvatski. Dopisi se prosijo pod „K B.“ na upravo.

Organizator z vsestransko trgovsko izobrazbo zmožen popolno več slovanskih, dalje nemškega, italijanskega in deloma tudi francoskega jezika išče njegovim sposobni stim odgovarjajoče stalno mesto. Dopisi pod „Reprezentant“ na upravo lista.

Kupi se večjo množino krede (Schlemkreide). Ponudbe pod „Kreda“ na anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana.

Elektromotor 300 — 400 voltov, enakoimenski tok, od 1½ — 4 HP se kupi. Dopisi pod „I. C. K.“ na upravo.

Želim vstopiti kot sodelujoč družabnik, s približno K 30 000—, po potrebi tudi z več, najraje v že obstoječe podjetje poljubne stroke. — Sem vsestransko trgovsko nabobražen, obvladam tudi franc. in rušč. sem dober organizator itd. Ponudbe pod „27 let“ na Anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Tvornice poljedelskih strojev so na prodaj v Čehoslovaški republiki. — Dopisi pod „Praga“ na upravo.

Jermenica, rabljena, v dobren s'anu, 2000 visoka, 350 široka vrtanje 155 mm drog 100 mm moči 4000 mm dolžine in 3 tečajji brez metalastega ležišča se za primerno ceno prodaja. A. Tomšič, Verd pri Vrhniki.

Krasno posestvo v večji kraju ob južni železnici na Štajerskem na prodaj. Naslov pove upravništvo „Jugoslovan-ke borze“.

Suho skladišče oziroma tudi prostore za ureditev istega iščem proti dobremu plačilu. Ponudbe pod „Skladišče“ na upravo.

„ALOMA“
plakati in reklamne risbe
imajo
najboljši uspeh!

Zamenjam dunajsko trgovsko hišo za primerno v Ljubljani. Dopisi pod „Dunaj“ na upravo.

Za mlinarje! „Rentabel št. 5“, v zelo dobrem stanju, se prodaja. Naslov: Paro mlin, Kaniža pri Pesnici.

Oddam lokal v Brodu n. S. onemu, ki bi se hotel udeležiti kot kompanjon z kapitalom 250.000 K. Prednost imajo v steklarski ali porcelanski stroki izveščani Dopisi pod „T. S.“ na upravo lis'a.

Išče se za takojšnjo dobavo v vsaki množini: Zinkovo belilo oxyd, Svinčeno belilo, Boryjev sulfat čist, zmlat, Glycerin kem. čist. Cenj. ponudbe z navedbo cene in množine pod „Barvo“ na upravo „Jugoslovan-ke borze“.

Proda se vila v Ribnici ob Vrbskem jezeru. Naslov v Anončni ekspediciji Al. MATELIČ, Ljubljana.

Filatelistom se priporoča v nakup album, obsegajoč čez 2600 znamk, med njimi več eksemplarov visoke vrednosti. — Na ogled v upravi.

Vila na prodaj v Mariboru, Tomanova ulica 7 (Gabriel Hackel ul.). Ponudbe oziroma vprašanja s priloženo poštino na G. F. K. Sv. Barbara v Halozah Ravnotam je na prodaj 50 kom. znamk „Kralj Petar na bojištu 1914.“

Pisalni stroj „YOST“, najnovejši sistem, se prodaja. Pojasnila v upravi.

Zagrebška borza.

Nominalna vrednost oz. pri papirnih obrestih od	Dividende 1. 1918	Vrednota	Kurz 4./VI. v		Kurz 9./VI. v		Kurz 11./VI. v		Kurz 30./VI. v	
			denarju	blagu	denarju	blagu	denarju	blagu	denarju	blagu
—	—	4% državni boni kraljevine SHS s prem.	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	4 1/2 %	—	—	—	—	—	—	—	—
200	14	4 1/2 % kranjsko deželno posojilo l. 1917	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	Banka i štedionica za Primorje, Sušak	1450—	1500—	1200—	1250—	1200—	1300—	—	—
400	40	Hrvatska banka, Zagreb	620—	—	—	—	—	—	—	—
400	—	eskomptna banka, Zagreb n. e.	1950—	2000—	2300—	2330—	2140—	2500—	—	—
400	—	splošna kredit. zav., Zagreb	—	600—	—	—	560—	590—	—	—
250	3	poljedelska banka, Zagreb	225—	235—	195—	210—	195—	200—	—	—
200	13	zem. hipotek. banka, Zagreb	370—	400—	400—	410—	—	400—	—	—
200	—	trgovska banka, Zagreb	358—	362—	350—	365—	350—	355—	—	—
400	18	Jadranska banka	730—	751—	770—	775—	730—	750—	—	—
400	—	Jugoslovan-ka banka, Osijek	3700—	3925—	3700—	3700—	3500—	3600—	—	—
400	30	Ljubljanska kreditna banka najnov. e.	1750—	1770—	—	1750—	—	1725—	—	—
000	8	Narodna banka, Zagreb	765—	775—	755—	765—	765—	770—	—	—
00	340	Prva hrvatska štedionica, Zagreb	12500—	12600—	11950—	12000—	—	11950—	—	—
100	—	Riječka pučka banka, Rijeka	580—	600—	550—	600—	510—	510—	—	—
400	—	„Croatica“, d. d. za lesno industrijo, Zagreb	—	—	—	—	—	—	—	—
500	—	Dubrovačka parobrod.plovitba, Dubrovnik	—	12000—	—	12000—	—	—	—	—
200	16	Osječka strojna tovarna, Osijek	—	975—	850—	950—	—	1000—	—	—
200	30	„Slavonija“, d. d. za lesno industrijo, Brod	1825—	1875—	1900—	2000—	1800—	1950—	—	—
—	—	Devize:	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	London 1 funt	390—	410—	390—	410—	—	350—	—	—
—	—	Praga 100 kron	230—	234—	230—	234—	222—	223—	—	—
—	—	Pariz 100 frankov	775—	800—	775—	800—	—	—	—	—
—	—	Curiz 100 frankov	1550—	1600—	1550—	1600—	1620—	1750—	—	—
—	—	Wien 100 kron	615—	625—	615—	625—	57—	58—	—	—
—	—	Valute:	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	Dolarji	75—	76—	75—	76—	80—	81—	—	—
—	—	Bolgarski levi 100	—	—	—	—	150—	—	—	—
—	—	Čehoslovaške krone 100	—	—	—	—	—	230—	—	—
—	—	Francoski franki 100	770—	775—	770—	775—	725—	730—	—	—
—	—	1 Napoleon d'or	335—	350—	335—	350—	322—	326—	—	—
—	—	Nemške marke 100	260—	270—	260—	270—	258—	260—	—	—
—	—	Romunski leji 100	202—	210—	202—	210—	206—	212—	—	—
—	—	Lir 100	520—	550—	520—	550—	—	—	—	—
—	—	Avstrijska krona	61—	62—	61—	62—	55—	56—	—	—

OPALOGRAPH

razmnožuje strojno i ručno pisanje (risbe, note) putem neizrabljive, dakle nikada nadomjestka potrebne stakl. plošče

Zahtevajte cjenik i uzorke raznovrsnoga tiska

Glavno zastupstvo za cijelu kraljevinu SHS

THE REX & CO. -- LJUBLJANA

ŠELENBURGOVA ULICA ŠT. 7/1

KUDA ĆEMO?

U velegradsku, modernu preuredjenu veliku

BASĆU GRAND-RESTAURANTA NOVE PIVANE

Zagreb, Draškovićeva ul. 24.

Krasne vrtne lože. — U bašći Amerikan-Marmor-Bar. —
Dnevno prvorazredni salonski orkestar.

Jugoslavensko trgovačko dioničarsko društvo
Sušak-Rijeka. Podružnica v Zagrebu.

Nudi v nakup:

Olje la, jedilno in namizno, brez duha, v sodih s približno vsebino 200 kg, postavljeno na kolodvor v Zagrebu, oddaja takoj po zmernih cenah.

Reflektanti naj se obrnejo na našo adresu v Zagrebu.

Išče zastopnike:

Za področja: Srbije, Hrvatske, Slovenije, Bosne, Vojvodine in Medmurja v svrhu razprodaje uvoznega blaga. Specijalno za: olja, jedilna in industrijalna, ostalo prekomorsko blago, kakor tudi v svrhu dobave naših proizvodov za izvoz v inozemstvo.

Ponudbe prosimo na našo adresu v Zagrebu.

Moderna razveljavila

SVETLA

JANKO POČIČAR

Centrala: LJUBLJANA
Podruž: BEOGRAD
ZAGREB
OSIJEK
KRANJ

Lasni izdelki!

PRVA JUGOSLAVENSKA INDUSTRIJA

SAMOVEZA I OVRATNIKA

Armin Löwenstein

Zagreb, Draškovićeva ul. 6.

Oskar Fuchs i drug,

Zagreb, Vlaška ul. 59. Tel. int. 11-38.

nudi sa svoga skladišta uz umjeren e dnevne cijene, svakovrstnu kolonijalnu robu i ke m'čke proizvode na veliko.

Zahtevajte cijenike!

ĆEVLJE

razpošilja proti naplaćilu in povzetju

Hermann Goeken
v Trzicu :: Gorenjsko.

PILE

(Gatter)

24 cola za prodati
Leži u Ljubljani kod
Strojne tovarne in livarne
d. d. Dunajska cesta 35.

Upitati:
U prava vlastelinstva
Klenovnik, kraj
Varaždina.

ELEKTROS

URED ZA ELEKTRICNU
INDUSTRIJU I POGON

VLADIMIR NOVAK

ZAGREB Frankopanska ul. 8

Telefon interurb. 3-31 - Brzjavni: „Elektronovak“ Zagreb.

UREDJUJE: Elekćične centale i sve vrsti pogona za elekćičnu rasvjetu i prenos sile itd.

NAJPOPOLNEŠI
IZDELEK
TE STROKE!

VARSTVENA ZNAMKA

The
**Perfect
Shoe**

TOVARNA ĆEVLEEV v TRZICU NA GORENJSKEM

PETER KOZINA & KO.

LJUBLJANA

PRODAJA NA DROBNO NA BREGU 20. PÓLEO ST. JAKÓBSKEGA
B. DEBELO. MOSTA